

UREDBA (EU) št. 236/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. marca 2014

o določitvi skupnih pravil in postopkov za izvajanje instrumentov Unije za financiranje zunanjega delovanja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 209(1) in 212(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropska unija bi morala sprejeti celovit sveženj instrumentov za financiranje zunanjega delovanja za vrsto politik na področju takega delovanja, za izvajanje katerih so potrebna posebna skupna pravila in postopki. Ti instrumenti za financiranje zunanjega delovanja za obdobje od 2014 do 2020 so: instrument razvojnega sodelovanja, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDCP), vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 235/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, evropski instrument sosedstva, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, instrument za prispevanje k stabilnosti in miru, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 230/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, instrument za predpristopno pomoč (IPA II), vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, in instrument partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami, vzpostavljen z

Uredbo (EU) št. 234/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾ (v nadaljnjem besedilu: instrumenti (vsi) in instrument (posamezni)).

(2) Skupna pravila in postopki bi morali biti skladni s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in so določena v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾, vključno z ustreznimi pravili, ki jih je sprejela Komisija ⁽¹⁰⁾ za izvajanje navedene uredbe.

(3) Instrumenti na splošno določajo, da bi moral za ukrepe, ki so financirani na njihovi podlagi, veljati večletni okvirni program, ki bi zagotovil okvir za sprejemanje sklepov o financiranju v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 in postopki iz Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾.

(4) Sklepi o financiranju bi morali biti v obliki letnih ali večletnih akcijskih programov in posameznih ukrepov, kadar se izvajajo po načrtu iz večletnih okvirnih programov, v obliki posebnih ukrepov, kadar je to potrebno zaradi nepredvidljivih in ustrezno utemeljenih potreb ali okoliščin, ter v obliki podpornih ukrepov. Podporni ukrepi so lahko sprejeti kot del letnega ali večletnega akcijskega programa ali pa ločeno od okvirnih programskih dokumentov.

(5) Sklepom o financiranju bi moral biti priložen opis vsakega ukrepa z natančno navedenimi cilji, glavnimi dejavnostmi, pričakovanimi rezultati, načini izvajanja, proračunom in okvirnim časovnim razporedom, morebitnimi pripadajočimi podpornimi ukrepi ter ureditvijo spremljanja izvedbe, odobreni pa bi morali biti v skladu s postopki iz Uredbe (EU) št. 182/2011.

⁽¹⁾ UL C 391, 18.12.2012, str. 110.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 11. decembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 11. marca 2014.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja za obdobje 2014-2020 (glej stran 44 tega Uradnega lista)

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 235/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta financiranja za demokracijo in človekove pravice po svetu (glej stran 85 tega Uradnega lista).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva (glej stran 27 tega Uradnega lista)

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 230/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru (glej stran 1 tega Uradnega lista).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (glej stran 11 tega Uradnega lista).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 234/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami (glej stran 77 tega Uradnega lista).

⁽⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (6) Ker so ti izvedbeni akti namenjeni načrtovanju v okviru politik ali finančni izvedbi in imajo zlasti proračunske učinke, bi bilo treba te izvedbene akte, razen posameznih in posebnih ukrepov, ki ne presegajo vnaprej določenih mejnih vrednosti, sprejemati v skladu s postopkom pregleda. Vendar pa bi morala Komisija sprejeti izvedbene akte s takojšnjo veljavnostjo, kadar mora Unija v ustrezno utemeljenih primerih hitro ukrepati zaradi izredno nujnih razlogov. O tem bi bilo treba ustrezno obvestiti Evropski parlament v skladu z zadevnimi določbami Uredbe (EU) št. 182/2011.
- (7) Kadar je upravljanje ukrepa preneseno na finančnega posrednika, bi bilo treba za izvajanje instrumentov v sklep Komisije vključiti zlasti določbe o delitvi tveganja, preglednosti, plačilu posrednika, odgovornega za izvajanje, uporabi in ponovni uporabi sredstev in morebitnega dobička, obveznostih poročanja ter mehanizmi nadzora, pri tem pa upoštevati zadevne določbe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.
- (8) Unija bi si morala prizadevati za čim učinkovitejšo rabo razpoložljivih virov, da bi zagotovila optimalni učinek svojega zunanjega delovanja. V ta namen bi bilo treba zagotoviti skladnost in dopolnjevanje instrumentov Unije za zunanje delovanje ter ustvariti sinergije med instrumenti in drugimi politikami Unije. Prav tako bi se morali vzajemno okrepiti tudi programi, zasnovani na podlagi instrumentov, kjer je primerno, pa bi bilo treba uporabiti finančne instrumente z učinkom finančnega vzvoda.
- (9) V skladu s členom 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), naj bi Unijo pri njenem delovanju na mednarodni ravni vodila načela, ki so botrovala njenemu nastanku, razvoju in širitvi in ki jih želi spodbujati v svetu, in sicer demokracija, pravna država, univerzalnost ter nedeljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načelo enakosti in solidarnosti ter spoštovanje načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava.
- (10) V skladu z zavezami Unije s tretjega in četrtega foruma na visoki ravni o učinkovitosti pomoči (leta 2008 v Akri oziroma leta 2011 v Busanu) ter priporočilom Odbora za razvojno pomoč pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: Odbor za razvojno pomoč pri OECD) o sprostitev uradne razvojne pomoči za najmanj razvite države in močno zadolžene revne države bi morala Komisija sprostiti čim več pomoči Unije, tudi za inovativne mehanizme financiranja, in spodbujati sodelovanje subjektov iz partnerskih držav v postopkih oddaje javnega naročila.
- (11) Da bi zagotovili prepoznavnost pomoči Unije med državljani držav upravičenk in državljani Unije, bi bilo treba, kjer je to ustrezno, poskrbeti za ciljno usmerjeno komunikacijo in obveščanje z ustreznimi sredstvi.
- (12) Zunanje delovanje Unije na podlagi instrumentov bi moralo prispevati k doseganju jasnih rezultatov (ki vključujejo dosežke, izide in učinke) v državah prejemnicah zunanje finančne pomoči Unije. Kadarkoli je mogoče in ustrezno, bi bilo treba rezultate zunanjega delovanja Unije in učinkovitost posameznega instrumenta spremljati in ocenjevati na podlagi vnaprej določenih, jasnih in preglednih kazalnikov, ki so po potrebi prilagojeni posamezni državi in merljivi, ter pri katerih se upoštevajo posebnosti in cilji zadevnega instrumenta.
- (13) Finančne interese Unije bi bilo treba v celotnem odhodkovnem ciklu zaščititi s sorazmernimi ukrepi, med drugim s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem nepravilnosti, izterjavo izgubljenih, napačno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi s kaznimi. Te ukrepe bi bilo treba izvajati v skladu z veljavnimi sporazumi, sklenjenimi z mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami.
- (14) Sprejeti bi bilo treba določbe o načinih financiranja, zaščiti finančnih interesov Unije, pravilih o državljanstvu in poreklu, ocenjevanju ukrepov, poročanju in pregledu ter ocenjevanju instrumentov.
- (15) Brez poseganja v mehanizme sodelovanja, vzpostavljene z organizacijami civilne družbe na vseh ravneh v skladu s členom 11 PEU, imajo zainteresirane strani iz držav upravičenk, vključno z organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi, pomembno vlogo v zunanji politiki Unije. Med procesom izvajanja, zlasti med pripravo, izvajanjem, spremljanjem in ocenjevanjem ukrepov, sprejetih na podlagi te uredbe, se je treba z njimi ustrezno posvetovati, s čimer se zagotovi, da imajo v tem procesu pomembno vlogo in da se ustrezno upoštevajo njihove posebnosti.

(16) V skladu s členom 208, členom 209(3) in členom 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter pod pogoji, določenimi v Statutu Evropske investicijske banke (EIB) in Sklepu št. 1080/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, EIB prispeva k izvajanju ukrepov, potrebnih za uresničevanje ciljev razvojne politike Unije in njenih drugih zunanjih politik, posreduje pa na način, da dopolnjuje instrumente Unije za zunanje delovanje. Izkoristiti bi bilo treba priložnosti za združevanje financiranja EIB s proračunskimi sredstvi Unije. Po potrebi se v postopku načrtovanja programov Unije posvetuje z EIB.

(17) Mednarodne organizacije in razvojne agencije pogosto sodelujejo z neprofitnimi organizacijami kot izvedbenimi partnerji in morajo v ustrezno utemeljenih primerih morda nanje prenesti naloge izvrševanja proračuna. Z odstopanjem od točke (c) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 bi bilo treba v okviru te uredbe sprejeti določbe, ki bi dopuščale prenos takšnih nalog na neprofitne organizacije pod enakovrednimi pogoji, kot veljajo za Komisijo.

(18) Da bi okrepi odgovornost partnerskih držav za svoje razvojne procese in vzdržnost zunanje pomoči ter v skladu z mednarodnimi zavezami glede učinkovitosti pomoči, ki so jih prevzele Unija in partnerske države, bi Unija morala spodbujati uporabo institucij, sistemov in postopkov partnerskih držav, če je to ustrezno glede na naravo zadevnega ukrepa.

(19) V skladu z Evropskim soglasjem o razvoju in mednarodno agendo o učinkovitosti pomoči ter kot je bilo izpostavljeno v resoluciji Evropskega parlamenta z dne 5. julija 2011 o prihodnosti proračunske podpore EU za tretje države, sporočilu Komisije z dne 13. oktobra 2011 z naslovom „Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe“ in sklepov Sveta z dne 14. maja 2012 o „prihodnjem pristopu k proračunski podpori EU za tretje države“, se naj z učinkovito uporabo proračunske podpore prispeva k zmanjševanju revščine in uporabi državnih sistemov, zagotovi večja predvidljivost pomoči ter okrepi odgovornost partnerskih držav za razvojne politike in reforme. Pogoj za izplačilo predvidenih proračunskih transh bi moral biti napredek pri doseganju ciljev, dogovorjenih s partnerskimi državami. V državah, ki prejema takšno finančno pomoč Unije,

Unija podpira razvoj parlamentarnega nadzora, zmogljivosti za revizijo, preglednosti in dostopa javnosti do informacij.

(20) Ukrepe Unije, katerih namen je spodbujanje načel demokracije in krepitev demokratizacije, se med drugim lahko izvaja s podpiranjem organizacij civilne družbe in neodvisnih institucij, dejavnih na tem področju, kot je Evropska ustanova za demokracijo.

(21) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinka ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(22) Obdobje uporabe te uredbe bi bilo treba uskladiti z obdobjem uporabe Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽²⁾. Zato bi bilo treba to uredbo uporabljati od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

IZVAJANJE

Člen 1

Vsebina in načela

1. V tej uredbi so določeni pravila in pogoji za zagotavljanje finančne pomoči Unije za ukrepe, med drugim akcijske programe, na podlagi naslednjih instrumentov za financiranje zunanjega delovanja za obdobje od 2014 do 2020: instrumenta razvojnega sodelovanja, evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice, evropskega instrumenta sosedstva, instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru, instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) in instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami (v nadaljnjem besedilu: instrumenti (vsi) in instrument (posamezni)).

Za namene te uredbe izraz „države“ po potrebi pomeni tudi ozemlja oziroma regije.

⁽¹⁾ Sklep št. 1080/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o odobritvi jamstva EU Evropski investicijski banki za izgube pri posojilih in jamstvih za posojila za projekte zunaj Unije in o razveljavitvi Sklepa št. 633/2009/ES (UL L 280, 27.10.2011, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

2. Ta uredba se ne uporablja pri izvajanju ukrepov za financiranje programa Erasmus+ v okviru Uredbe (EU) št. 233/2014, Uredbe (EU) št. 232/2014, Uredbe (EU) št. 231/2014 in Uredbe (EU) št. 234/2014. Ti ukrepi se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, in sicer na podlagi okvirnih programskih dokumentov, navedenih v veljavnem instrumentu, pri čemer se zagotovi skladnost s temi uredbami.

3. Komisija zagotovi, da se ukrepi izvajajo v skladu s cilji veljavnega instrumenta in skladno z učinkovito zaščito finančnih interesov Unije. Finančna pomoč Unije, zagotovljena na podlagi instrumentov, je skladna s pravili in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, ki določa osnovni finančni in pravni okvir za njihovo izvajanje.

4. Komisija to uredbo izvaja na najboljši in najučinkovitejši način. Če je to mogoče in ustrezno glede na naravo ukrepa, da prednost uporabi najenostavnejših postopkov.

5. Ob upoštevanju odstavka 4 Komisija pri uporabi te uredbe daje prednost sistemom partnerskih držav, kadar je to mogoče in ustrezno glede na naravo ukrepa.

6. Unija si prizadeva za spodbujanje, razvoj in krepitev načel demokracije, pravne države ter spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na katerih temelji, in sicer na podlagi dialoga in sodelovanja s partnerskimi državami in regijami, če je to ustrezno. Ta načela vključijo v izvajanje instrumentov.

Člen 2

Sprejetje akcijskih programov, posameznih ukrepov in posebnih ukrepov

1. Kadar je ustrezno, Komisija sprejme letne akcijske programe na podlagi okvirnih programskih dokumentov, navedenih v zadevnem instrumentu. Komisija lahko sprejme tudi večletne akcijske programe v skladu s členom 6(3).

V akcijskih programih so za vsak ukrep natančno navedeni zastavljeni cilji, pričakovani rezultati in glavne dejavnosti, načini izvajanja, proračun in okvirni časovni raspored, morebitni pripadajoči podporni ukrepi ter ureditev spremljanja izvedbe.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 50).

Po potrebi se lahko ukrep sprejme kot posamezni ukrep pred sprejetjem letnih ali večletnih akcijskih načrtov ali po njem.

Ob nepredvidenih in ustrezno utemeljenih potrebah ali okoliščinah in kadar ni mogoče financiranje iz ustrežnejših virov, lahko Komisija sprejme posebne ukrepe, ki niso določeni v okvirnih programskih dokumentih, vključno z ukrepi za lažji prehod od nujne pomoči na dolgoročne razvojne dejavnosti ali ukrepi za boljšo pripravljenost ljudi na ponavljajoče se krize.

2. Akcijski programi ter posamezni ukrepi in posebni ukrepi iz odstavka 1 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(3).

3. Postopek iz odstavka 2 ni potreben za:

- (a) posamezne ukrepe, za katere finančna pomoč Unije ne presega 5 milijonov EUR;
- (b) posebne ukrepe, za katere finančna pomoč Unije ne presega 10 milijonov EUR;
- (c) tehnične spremembe akcijskih načrtov ter posameznih ukrepov in posebnih ukrepov. Tehnične spremembe so prilagoditve, kot so:
  - (i) podaljšanje obdobja izvajanja,
  - (ii) prerazporeditev sredstev med ukrepi v okviru letnega ali večletnega akcijskega programa, ali
  - (iii) povečanje ali zmanjšanje proračuna letnih ali večletnih akcijskih programov oziroma posameznih ali posebnih ukrepov za največ 20 % prvotnega proračuna in ne za več kot 10 milijonov EUR,

če take spremembe ne vplivajo bistveno na cilje zadevnega ukrepa.

Zadevni odbor iz člena 16 obvesti Evropski parlament in države članice o ukrepih, sprejetih v skladu s tem odstavkom, v enem mesecu od njihovega sprejetja.

4. Odstavki 1, 2 in 3 o akcijskih programih in posameznih ukrepih se ne uporabljajo za čezmejno sodelovanje v okviru evropskega instrumenta sosedstva.

5. Komisija lahko v izredno nujnih in ustrezno utemeljenih primerih, kot so krize ali neposredne grožnje demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam, sprejme posamezne ali posebne ukrepe ali spremembe obstoječih akcijskih programov in ukrepov v skladu s postopkom iz člena 16(4).

6. V skladu z veljavnimi zakonodajnimi akti Unije, vključno z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Direktivo Sveta 85/337/EGS ⁽²⁾, se na ravni projekta izvede ustrezno presojo vplivov na okolje, tudi vplivov na podnebne spremembe in biotsko raznovrstnost, ki po potrebi zajema presojo vplivov na okolje, ki bi jih imeli okoljsko občutljivi projekti, zlasti projekti za novo infrastrukturo večjega obsega. Če je ustrezno, se pri izvajanju sektorskih programov uporabijo strateške presoje vplivov na okolje. Zagotovita se sodelovanje zainteresiranih strani pri presojah vplivov na okolje in javna dostopnost rezultatov takšnih presoj.

7. Pri zasnovi in izvajanju programov in projektov se ustrezno upoštevajo merila za omogočanje dostopa invalidom.

Člen 3

Podporni ukrepi

1. S finančnimi sredstvi Unije se lahko krijejo odhodki za izvajanje instrumentov in za doseganje njihovih ciljev, vključno z upravnimi podporo za dejavnosti, povezane s pripravo, nadaljnjim ukrepanjem, spremljanjem, revizijo in ocenjevanjem, ki so neposredno potrebne za tako izvajanje, ter odhodki delegacij Unije za upravnno podporo, ki je potrebna za upravljanje operacij, financiranih na podlagi instrumentov.

2. Če so dejavnosti iz točk (a), (b) in (c) povezane s splošnimi cilji veljavnega instrumenta, ki se izvaja z zadevnimi ukrepi, se lahko s sredstvi Unije financirajo:

- (a) študije, sestanki, obveščanje, ozaveščanje, usposabljanje, priprava in izmenjava pridobljenih izkušenj in najboljših praks, objavljanje ter vsi drugi odhodki za upravnno ali tehnično pomoč, ki je nujna za upravljanje ukrepov;
- (b) raziskovalne dejavnosti in študije v zvezi z zadevnimi vprašanji ter razširjanje pridobljenih rezultatov;
- (c) odhodki za dejavnosti obveščanja in komuniciranja, vključno z oblikovanjem komunikacijskih strategij in institucionalnim sporočanjem o političnih prednostnih nalogah Unije.

3. Podporni ukrepi se lahko financirajo zunaj okvira okvirnih programskih dokumentov. Če je ustrezno, Komisija podporne ukrepe sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(3).

⁽¹⁾ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 175, 5.7.1985, str. 40).

Postopek pregleda se ne uporablja za sprejetje podpornih ukrepov, za katere finančna pomoč Unije ne presega 10 milijonov EUR.

Zadevni odbor iz člena 16 obvesti Evropski parlament in države članice o podpornih ukrepih, za katere finančna pomoč Unije ne presega 10 milijonov EUR, v enem mesecu od njihovega sprejetja.

NASLOV II

DOLOČBE O NAČINU FINANCIRANJA

Člen 4

Splošne določbe o financiranju

1. Finančna pomoč Unije se lahko zagotovi z vrstami financiranja, predvidenimi v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti z:

- (a) nepovratnimi sredstvi;
- (b) javnimi naročili storitev, blaga ali gradenj;
- (c) splošno ali sektorsko proračunsko podporo;
- (d) prispevki v skrbniške sklade, ki jih ustanovi Komisija v skladu s členom 187 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012;
- (e) finančnimi instrumenti, kot so posojila, jamstva, lastniški kapital ali navidezni lastniški kapital, naložbe ali udeležba in instrumenti delitve tveganja, po možnosti pod vodstvom EIB v skladu z njenim zunanjim mandatom, skladno s Sklepom št. 1080/2011/EU, večstranske evropske finančne institucije, kot je Evropska banka za obnovo in razvoj, ali dvostranske evropske finančne institucije, na primer dvostranske banke za razvoj, po možnosti skupaj z dodatnimi nepovratnimi sredstvi iz drugih virov.

2. Splošna ali sektorska proračunska podpora iz točke (c) odstavka 1 temelji na vzajemni odgovornosti in skupni zavezanosti univerzalnim vrednotam, namenjena pa je krepitvi pogodbenih partnerstev med Unijo in partnerskimi državami zaradi spodbujanja demokracije, človekovih pravic in pravne države, podpiranja trajnostne in vključujoče gospodarske rasti ter izkoreninjenja revščine.

Vsakršen sklep o zagotavljanju splošne ali sektorske proračunske podpore iz točke (c) prvega pododstavka temelji na politikah o proračunski podpori, dogovorjenih na ravni Unije, jasnem sklopu meril za upravičenost ter temeljiti oceni tveganja in koristi.

Eden odločilnih dejavnikov navedenega sklepa je ocena zavezanosti, opravljenega dela in napredka partnerskih držav na področju demokracije, človekovih pravic in pravne države. Splošna ali sektorska proračunska podpora iz točke (c) prvega pododstavka se diferencira tako, da bi se lahko bolje odzivali na politične, gospodarske in družbene razmere v partnerski državi, pri čemer se upoštevajo nestabilne razmere.

Komisija pri zagotavljanju splošne ali sektorske proračunske podpore iz točke (c) prvega pododstavka v skladu s členom 186 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 jasno določi in spremlja pogoje zanjo ter podpira razvoj parlamentarnega nadzora in zmogljivosti za revizijo ter izboljšano preglednost in dostop javnosti do informacij. Pogoj za izplačilo splošne ali sektorske proračunske podpore iz točke (c) prvega pododstavka je zadovoljiv napredek pri doseganju ciljev, dogovorjenih s partnersko državo;

3. Vsi subjekti, na katere se prenese izvajanje finančnih instrumentov iz točke (e) odstavka 1, izpolnjujejo zahteve Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ter spoštujejo cilje, standarde in politike Unije, pa tudi najboljše prakse za uporabo sredstev Unije in poročanje o njih.

Za namene izvajanja in poročanja se lahko ti finančni instrumenti razvrstijo v sisteme.

Finančna pomoč Unije se lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 zagotovi tudi s prispevki v mednarodne, regionalne ali nacionalne sklade, kot so skladi, ki jih ustanovijo ali upravljajo EIB, države članice, partnerske države in regije ali mednarodne organizacije in so namenjeni spodbujanju skupnega financiranja več donatorjev, ali v sklade, ki jih za namene skupnega izvajanja projektov ustanovi en ali več donatorjev.

4. Če je ustrezno, se spodbuja vzajemni dostop finančnih institucij Unije do finančnih instrumentov, ki jih vzpostavijo druge organizacije.

5. Če je ustrezno, Komisija pri zagotavljanju finančne pomoči Unije iz odstavka 1 sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi prepoznavnost finančne podpore Unije. Ti vključujejo ukrepe, ki prejemnikom sredstev Unije nalagajo zahteve glede prepoznavnosti, razen v ustrezno utemeljenih primerih. Komisija je odgovorna, da spremlja, ali prejemniki izpolnjujejo te zahteve.

6. Vsi prihodki, ki jih ustvari posamezni finančni instrument, se kot notranji namenski prejemki dodelijo ustreznemu instrumentu. Komisija vsakih pet let pregleda prispevek obstoječih finančnih instrumentov k uresničevanju ciljev Unije in njihovo učinkovitost.

7. Finančno pomoč Unije izvaja Komisija, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012, neposredno prek služb Komisije, delegacij Unije in izvajalskih agencij, s skupnim upravljanjem z državami članicami ali posredno s prenosom nalog izvrševanja proračuna na subjekte, navedene v Uredbi (EU,

Euratom) št. 966/2012. Ti subjekti zagotovijo skladnost z zunanjo politiko Unije in lahko pod enakovrednimi pogoji, kot veljajo za Komisijo, prenesejo naloge izvrševanja proračuna na druge subjekte.

Navedeni subjekti vsako leto izpolnijo svoje obveznosti iz člena 60(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Revizijsko mnenje se po potrebi predloži v enem mesecu po predložitvi poročila in izjave o upravljanju ter se upošteva v izjavi Komisije o zanesljivosti.

Mednarodne organizacije iz točke (c)(ii) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ter subjekte držav članic iz točk (c)(v) in (vi) člena 58(1) navedene uredbe, na katere Komisija prenese naloge izvrševanja proračuna, lahko te naloge pod enakovrednimi pogoji, kot veljajo za Komisijo, prenesejo tudi na neprofitne organizacije z ustreznimi operativnimi in finančnimi zmogljivostmi.

Šteje se, da subjekti, ki izpolnjujejo merila iz člena 60(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, izpolnjujejo merila za izbor iz člena 139 navedene uredbe.

8. Vrste financiranja iz odstavka 1 tega člena in člena 6(1) načini izvajanja iz odstavka 3 tega člena se izberejo na podlagi njihove primernosti za uresničevanje posebnih ciljev ukrepov in doseganje rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme ter pričakovano tveganje, da bo prišlo do kršitev. Pri nepovratnih sredstvih se med drugim preuči uporaba pavšalnih zneskov, pavšalnega financiranja in standardnih stroškov na enoto.

9. Ukrepi, financirani na podlagi instrumentov, se lahko izvajajo z vzporednim ali skupnim sofinanciranjem.

Pri vzporednem sofinanciranju se ukrep razdeli na več jasno prepoznavnih delov, od katerih vsakega financirajo različni partnerji, ki zagotavljajo sofinanciranje tako, da je vedno lahko razvidno, za katere namene so bila sredstva porabljena.

Pri skupnem sofinanciranju si skupne stroške ukrepa delijo partnerji, ki zagotavljajo sofinanciranje, sredstva pa so združena tako, da za nobeno posamezno dejavnost, ki se izvaja kot del ukrepa, ni več mogoče ugotoviti vira financiranja. V takem primeru je naknadno obveščanje javnosti o nepovratnih sredstvih in javnih naročilih, kot je določeno v členu 35 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, skladno z morebitnimi pravili, ki veljajo za subjekt, na katerega je bilo preneseno izvajanje.

10. Pri uporabi vrste financiranja iz odstavka 1 tega člena ali člena 6(1) lahko Unija in njeni partnerji med drugim sodelujejo v obliki:

- (a) tristranske ureditve, v okviru katere Unija s tretjimi državami usklajuje svojo pomoč partnerski državi ali regiji;
- (b) ukrepov upravnega sodelovanja, kot so programi tesnega medsebojnega sodelovanja med javnimi institucijami, lokalnimi organi, nacionalnimi javnimi organi ali subjekti zasebnega prava, ki opravljajo naloge javne službe, v državi članici in partnerski državi ali regiji, ter ukrepov sodelovanja, ki vključujejo strokovnjake javnega sektorja, ki jih napotijo države članice ter njihovi regionalni in lokalni organi;
- (c) prispevkov za potrebne stroške za vzpostavitev in vodenje javno-zasebnega partnerstva;
- (d) programov za podporo sektorski politiki, s katerimi Unija zagotavlja podporo za sektorske programe partnerskih držav;
- (e) v primeru evropskega instrumenta sosedstva in instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) v obliki prispevkov za sodelovanje držav v programih in agencijah Unije;
- (f) subvencij obrestnih mer;
- (g) financiranja prek nepovratnih sredstev agencijam Unije.

11. Kadar Komisija pri sodelovanju z zainteresiranimi stranmi iz držav upravičenk določa ureditev financiranja, vrsto prispevka, ureditev dodelitve in upravne določbe za upravljanje nepovratnih sredstev, upošteva njihove posebnosti, med drugim potrebe in okoliščine, da bi pritegnila čim širši krog takšnih zainteresiranih strani in se najbolje odzvala na njihove potrebe. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 se spodbujajo posebne ureditve, kot so sporazumi o partnerstvu, odobritve posredovanih nepovratnih sredstev, neposredna dodelitev ali razpisi za zbiranje ponudb z omejeno udeležbo ali pavšalni zneski.

12. Če je ustrezno, se Unija pri podpiranju prehoda in reform v partnerskih državah opira na izkušnje držav članic in pridobljena spoznanja ter jih deli z drugimi.

Člen 5

Davki, carine in dajatve

Zaradi pomoči Unije se ne uvedejo oziroma se ne pobirajo posebni davki, carine ali dajatve.

Po potrebi so v pogajanjih s tretjimi državami dogovorjene ustrezne določbe, da se ukrepi, s katerimi se izvaja finančna pomoč Unije, oprostitjo davkov, carin in drugih finančnih dajatev. Sicer so tovrstni davki, carine in dajatve upravičeni pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 6

Posebne določbe o financiranju

1. Poleg vrst financiranja iz člena 4(1) te uredbe se lahko finančna pomoč Unije na podlagi naslednjih instrumentov v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 zagotovi tudi z naslednjimi vrstami financiranja:

- (a) v okviru instrumenta razvojnega sodelovanja in evropskega instrumenta sosedstva v obliki odpisa dolga v okviru mednarodno dogovorjenih programov za odpis dolga;
- (b) v izjemnih primerih v okviru instrumenta razvojnega sodelovanja in instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru v obliki sektorskih in splošnih programov za uvoz, ki so lahko:
  - (i) sektorski programi za uvoz v naravi,
  - (ii) sektorski programi za uvoz, ki zagotavljajo tujo valuto za financiranje uvoza v zadevnem sektorju, ali
  - (iii) splošni programi za uvoz, ki zagotavljajo tujo valuto za financiranje splošnega uvoza širokega nabora proizvodov;
- (c) v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice v obliki neposredne dodelitve:
  - (i) nepovratnih sredstev majhne vrednosti, brez potrebe po sofinanciranju, če je to ustrezno, namenjenih zagovornikom človekovih pravic za financiranje nujnih ukrepov za zaščito,
  - (ii) nepovratnih sredstev, brez potrebe po sofinanciranju, če je to ustrezno, za financiranje ukrepov v izredno težkih pogojih ali razmerah iz člena 2(4) Uredbe (EU) št. 235/2014, kadar bi bila objava razpisa za zbiranje ponudb neustrezna. Tovrstna nepovratna sredstva ne presegajo 1 000 000 EUR in trajajo največ 18 mesecev, pri čemer se lahko navedeno obdobje v primeru objektivnih in nepredvidenih ovir za njihovo izvajanje podaljša za dodatnih 12 mesecev;
  - (iii) nepovratnih sredstev za Urad visokega komisarja ZN za človekove pravice, kakor tudi za Evropski meduniverzitetni center za človekove pravice in demokratizacijo, ki izvaja evropski magistrski študij na področju človekovih pravic in demokratizacije ter program štipendij EU-ZN, ter z njim povezano mrežo univerz, ki izvajajo podiplomske študijske programe na področju človekovih pravic, vključno s štipendijami študentom in zagovornikom človekovih pravic iz tretjih držav.
- 2. V okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) in evropskega instrumenta sosedstva se programi čezmejnega sodelovanja izvajajo predvsem s skupnim upravljanjem z državami članicami ali posrednim upravljanjem s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami. Podrobna pravila se določijo v izvedbenih aktih, sprejetih na podlagi Uredbe (EU) št. 232/2014 in Uredbe (EU) št. 231/2014.

3. Komisija lahko sprejme večletne akcijske programe:
- (a) za največ triletno obdobje za ponavljajoče se ukrepe;
- (b) za največ sedemletno obdobje v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II).

V primeru prevzema večletnih obveznosti ti programi vsebujejo določbe o tem, da so obveznosti za vsa leta, razen za prvo leto, okvirne in odvisne od prihodnjih letnih proračunov Unije.

4. Pri ukrepih v okviru evropskega instrumenta sosedstva, in instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) ki so daljši od enega leta, se proračunske obveznosti lahko porazdelijo na več letnih obdobjev.

V takih primerih in če veljavna pravila ne določajo drugače, Komisija samodejno razveljavi prevzem vsakega dela proračunske obveznosti programa, ki do 31. decembra petega leta po letu proračunske obveznosti ni bil uporabljen za vnaprejšnje financiranje ali vmesna plačila ali za katerega subjekt, na katerega je bilo preneseno izvajanje, ni predložil potrjenega izkaza o odhodku ali zahtevka za plačilo.

5. Pravila, ki urejajo čezmejno sodelovanje na podlagi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II), ki se izvaja s skupnim upravljanjem z državami članicami, so skladna s pravili iz Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.

Člen 7

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe za zaščito finančnih interesov Unije pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, kar se zagotovi z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu nezakonitemu ravnanju ter učinkovitimi pregledi, če so ugotovljene nepravilnosti, pa s povračilom oziroma po potrebi izterjavo napačno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (UL L 347, 20.12.2013, p. 259).

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblašteni, da na podlagi dokumentov in na kraju samem opravijo revizijo pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi te uredbe, oziroma da v primeru mednarodnih organizacij opravijo preverjanje v skladu s sporazumi, ki so bili sklenjeni z njimi.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami, v skladu z določbami in postopki, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ in Uredbi Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽⁴⁾, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali javnim naročilom, ki se financira na podlagi te uredbe, prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi o nepovratnih sredstvih, ki so bili sklenjeni oziroma sprejeti zaradi izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašajo, da v skladu s svojimi pristojnostmi opravljajo takšne revizije, preglede na kraju samem in inšpekcije.

NASLOV III

PRAVILA O NACIONALNOSTI IN POREKLU V POSTOPKIH ODDAJE JAVNIH NAROČIL IN DODELITVE NEPOVRATNIH SREDSTEV TER DRUGIH POSTOPKIH DODELJEVANJA

Člen 8

Skupna pravila

1. V postopkih oddaje javnih naročil in dodelitve nepovratnih sredstev ter v drugih postopkih dodeljevanja za ukrepe, ki se na podlagi te uredbe financirajo v korist tretjih oseb, lahko sodelujejo vse fizične osebe, ki so državljani upravičenih držav, kot so za veljaven instrument določene v okviru tega naslova, ter pravne osebe s sedežem v teh državah in mednarodne organizacije.

Med pravnimi osebami so lahko organizacije civilne družbe, na primer nevladne neprofitne organizacije in neodvisne politične ustanove, lokalne organizacije ter neprofitne agencije, institucije in organizacije zasebnega sektorja ter njihove mreže na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni.

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

2. Pri ukrepih, ki so sofinancirani skupaj s partnerjem ali drugim donatorjem ali ki jih s skupnim upravljanjem izvaja država članica ali skrbniški sklad, ki ga ustanovi Komisija, so upravičene tudi države, ki so upravičene v skladu s pravili tega partnerja, drugega donatorja ali države članice ali določene v ustanovnem aktu skrbniškega sklada.

V primeru ukrepov, ki jih s posrednim upravljanjem izvaja eden od subjektov, na katerega je bilo preneseno izvajanje, v okviru kategorij iz točk (c)(ii) do (c)(viii) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, so upravičene tudi države, ki so upravičene v skladu s pravili zadevnega subjekta.

3. V primeru ukrepov, ki se financirajo v okviru enega od instrumentov in poleg tega še v okviru drugega instrumenta Unije za zunanje delovanje, vključno z Evropskim razvojnim skladom, se šteje, da so države, določene v katerem koli od teh instrumentov, upravičene za namene teh ukrepov.

V primeru ukrepov globalnega, regionalnega ali čezmejnega pomena, ki se financirajo v okviru enega od instrumentov, se lahko za upravičene za namene tega ukrepa štejejo države, ozemlja in regije, ki jih ukrep zajema.

4. Vse blago, kupljeno na podlagi pogodbe o javnem naročilu ali v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih in financirano na podlagi te uredbe, ima poreklo iz države upravičenke. Vendar pa ima lahko poreklo iz katere koli države, če je vrednost blaga, predvidenega za nakup, pod mejno vrednostjo, določeno za uporabo konkurenčnega postopka s pogajanjem. Za namene te uredbe je izraz „poreklo“ opredeljen v členih 23 in 24 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 ⁽¹⁾ in v drugih zakonodajnih aktih Unije, ki urejajo nepreferencialno poreklo.

5. Pravila iz tega naslova se ne uporabljajo in ne uvajajo omejitev glede državljanstva za fizične osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugo zakonito pogodbo z upravičenim izvajalcem oziroma podizvajalcem.

6. Da bi spodbudili lokalne zmogljivosti, trge in nakupe, imajo prednost lokalni in regionalni izvajalci, kadar Uredba (EU, Euratom) št.966/2012 določa oddajo naročila na podlagi ene same ponudbe. V vseh drugih primerih se sodelovanje lokalnih in regionalnih izvajalcev spodbuja v skladu z zadevnimi določbami navedene uredbe.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, 19.12.1992, str. 1).

7. Upravičenost, kakor je določena v tem naslovu, se lahko omeji glede na državljanstvo, zemljepisno lego ali naravo prijaviteljev, če so takšne omejitve potrebno zaradi posebne narave in ciljev ukrepa ter če je to potrebno za njegovo učinkovito izvajanje. Tovrstne omejitve se lahko uporabljajo zlasti za sodelovanje v postopkih dodeljevanja v primeru ukrepov čezmejnega sodelovanja.

8. Fizične in pravne osebe, ki so jim bila oddana javna naročila, spoštujejo veljavno okoljsko zakonodajo, vključno z večstranskimi okoljskimi sporazumi, ter mednarodno sprejete temeljne delovne standarde ⁽²⁾.

Člen 9

Upravičenost do financiranja v okviru instrumenta razvojnega sodelovanja, evropskega instrumenta sosedstva in instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami

1. Do financiranja v okviru instrumenta razvojnega sodelovanja, evropskega instrumenta sosedstva in instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami, so upravičeni ponudniki, prijavitelji in kandidati iz naslednjih držav:

- (a) držav članic, upravičenk s seznama iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 231/2014 ter pogodbenic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;
- (b) do financiranja iz evropskega sosedskega instrumenta: partnerskih držav v okviru tega instrumenta in Ruske federacije, kadar je zadevni postopek uporabljen v okviru večdržavnih programov sodelovanja in programov čezmejnega sodelovanja, v katerem slednja sodeluje;
- (c) držav in ozemelj v razvoju s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči, ki ga je objavil Odbor za razvojno pomoč pri OECD (v nadaljnjem besedilu: seznam prejemnic uradne razvojne pomoči), ki niso članice skupine G-20, ter čezmorskih držav in ozemelj, zajetih v Sklepu Sveta 2001/822/ES ⁽³⁾;
- (d) držav v razvoju s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči, ki so članice skupine G-20, ter drugih držav in ozemelj, kadar so upravičeni do ukrepa, ki ga financira Unija v okviru instrumentov iz tega člena;

⁽²⁾ Temeljne delovne standarde Mednarodne organizacije dela ter konvencije o svobodi združevanja in pravici do kolektivnega pogajanja, odpravi prisilnega in obveznega dela, odpravi diskriminacije glede na zaposlitev in poklic ter odpravi dela otrok.

⁽³⁾ Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti („Sklep o pridružitvi čezmorskih držav“) (UL L 314, 30.11.2001, str. 1).

- (e) držav, za katere Komisija zagotovi vzajemni dostop do zunanje pomoči. Vzajemni dostop se lahko odobri za omejeno obdobje najmanj enega leta, če država pod enakimi pogoji odobri upravičenost subjektom iz Unije in držav, ki so upravičenke v okviru instrumentov iz tega člena. Komisija odloči o vzajemnem dostopu in njegovem trajanju v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 16(2) ter po posvetovanju z zadevno državo prejemnico oziroma državami prejemnicami; in
- (f) držav članic OECD, kar zadeva javna naročila, ki se izvajajo v najmanj razvitih državah ali močno zadolženih revnih državah s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči.

2. Komisija lahko kot upravičene sprejme ponudnike, prijavitelje in kandidate iz držav, ki niso upravičenke, ali blago z neupravičenim poreklom, kadar:

- (a) so iz držav s tradicionalnimi gospodarskimi, trgovinskimi ali zemljepisnimi povezavami s sosednjimi državami upravičenkami ali
- (b) obstaja nujna potreba po proizvodih in storitvah na trgih zadevnih držav oziroma kadar proizvodi ali storitve tam niso na voljo, ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, če bi uporaba pravil o upravičenosti onemogočala ali prekomerno oteževala uresničitev projekta, programa ali ukrepa.

3. Za ukrepe, ki se izvajajo z deljenim upravljanjem, lahko zadevna država članica, na katero je Komisija prenesla naloge izvajanja, v imenu Komisije kot upravičene sprejme ponudnike, prijavitelje in kandidate iz držav, ki niso upravičenke, iz odstavka 2 tega člena ali blago z neupravičenim poreklom iz člena 8(4).

Člen 10

Upravičenost do financiranja v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II)

1. Do financiranja v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) so upravičeni ponudniki, prijavitelji in kandidati iz naslednjih držav:

- (a) držav članic, upravičenk s seznama iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 231/2014 II, pogodbenic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in partnerskih držav, ki jih zajema evropski instrument sosedstva, ter
- (b) držav, za katere Komisija zagotovi vzajemni dostop do zunanje pomoči v skladu s pogoji iz točke (e) člena 9(1).

2. Komisija lahko kot upravičene sprejme ponudnike, prijavitelje in kandidate iz držav, ki niso upravičenke, ali blago z

neupravičenim poreklom, kadar obstaja nujna potreba po proizvodih in storitvah na trgih zadevnih držav oziroma kadar proizvodi in storitve tam niso na voljo, ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, če bi uporaba pravil o upravičenosti onemogočala ali prekomerno oteževala uresničitev projekta, programa ali ukrepa.

3. Za ukrepe, ki se izvajajo z deljenim upravljanjem, lahko zadevna država članica, na katero je Komisija prenesla naloge izvajanja, v imenu Komisije kot upravičene sprejme ponudnike, prijavitelje in kandidate iz držav, ki niso upravičenke, iz odstavka 2 tega člena ali blago z neupravičenim poreklom iz člena 8(4).

Člen 11

Upravičenost do financiranja v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru

1. Brez poseganja v omejitve, neločljivo povezane z naravo in cilji ukrepa, kakor so določene v členu 8(7), sta sodelovanje v postopku oddaje javnih naročil ali dodelitve nepovratnih sredstev ter zaposlovanje strokovnjakov v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru na voljo brez omejitev.

2. Do financiranja v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice so v skladu s členom 4(1), (2) in (3) ter točko (c) člena 6(1) upravičeni naslednji subjekti in akterji:

- (a) organizacije civilne družbe, vključno z nevladnimi neprofitnimi organizacijami in neodvisnimi političnimi ustanovami, lokalne organizacije, neprofitne agencije, institucije in organizacije zasebnega sektorja ter njihove mreže na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni;
- (b) neprofitne agencije, institucije in organizacije javnega sektorja ter njihove mreže na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni;
- (c) nacionalna, regionalna in mednarodna parlamentarna telesa, kadar je to potrebno za izpolnitev ciljev evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter predlaganega ukrepa ni mogoče financirati v okviru drugega instrumenta;
- (d) mednarodne in regionalne medvladne organizacije;
- (e) fizične osebe, subjekti brez pravne osebnosti ter, v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih, drugi subjekti ali akterji, ki niso določeni v tem odstavku, kadar je to potrebno za izpolnitev ciljev evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice.

Člen 12

Spremljanje in ocenjevanje ukrepov

1. Komisija redno spremlja svoje ukrepe in pregleduje napredek pri doseganju pričakovanih rezultatov, tako dosežkov kot izidov. Komisija tudi ocenjuje učinek in učinkovitost svojih sektorskih politik in ukrepov ter učinkovitost načrtovanja programov, po potrebi z neodvisnim zunanjim ocenjevanjem. Predlogi za neodvisna zunanja ocenjevanja, ki jih da Evropski parlament ali Svet, se ustrezno upoštevajo. Namen ocenjevanj, ki morajo temeljiti na načelih dobre prakse Odbora za razvojno pomoč pri OECD, je ugotoviti, ali so bili doseženi posebni cilji, če je ustrezno, ob upoštevanju enakosti spolov, in oblikovati priporočila za izboljšanje prihodnjih dejavnosti. Podlaga za ta ocenjevanja so vnaprej določeni, jasni in pregledni kazalniki, ki so po potrebi prilagojeni posamezni državi in merljivi.

2. Komisija svoja ocenjevalna poročila prek zadevnega odbora iz člena 16 pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in državam članicam. Na zahtevo držav članic lahko ta odbor razpravlja o posebnih ocenjevanjih. Rezultati se kot povratna informacija upoštevajo pri zasnovi programov in dodeljevanju sredstev.

3. Komisija v primernem obsegu vključi vse zadevne zainteresirane strani v fazo ocenjevanja pomoči Unije, ki se zagotavlja v skladu s to uredbo, in se po potrebi lahko odloči, da bo ocenjevanje opravila skupaj z državami članicami in razvojnimi partnerji.

4. Poročilo iz člena 13 odraža glavne pridobljene izkušnje in nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil iz ocenjevanj, izvedenih v preteklih letih.

NASLOV IV

DRUGE SKUPNE DOLOČBE

Člen 13

Letno poročilo

1. Komisija preuči napredek, dosežen pri izvajanju ukrepov zunanje finančne pomoči Unije, ter Evropskemu parlamentu in Svetu od leta 2015 dalje predloži letno poročilo o izpolnjevanju ciljev vsake uredbe na podlagi kazalnikov, s katerimi se merijo doseženi rezultati in učinkovitost posameznega instrumenta. To poročilo se predloži tudi Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

2. Letno poročilo vsebuje informacije o financiranih ukrepih, rezultatih spremljanja in ocenjevanja, sodelovanju zadevnih partnerjev ter izvrševanju proračunskih obveznosti in odobritev plačil za vsako posamezno državo, regijo in sektor sodelovanja, ki se nanašajo na predhodno leto. V poročilu se ocenijo rezultati finančne pomoči Unije, pri čemer se v največji možni meri upoštevajo specifični in merljivi kazalniki pomena pomoči pri doseganju ciljev instrumentov. Če je mogoče in ustrezno, je v primeru razvojnega sodelovanja v poročilu ocenjeno tudi upoštevanje načel učinkovitosti pomoči, tudi inovativnih finančnih instrumentov.

3. Letno poročilo, pripravljeno leta 2021, vsebuje konsolidirane podatke iz letnih poročil za obdobje od 2014 do 2020 o vsem financiranju, ki ga ureja ta uredba, vključno z zunanjimi namenskimi prejemki in prispevki v skrbniške sklade, ter prikazuje razčlenitev porabe sredstev po državah upravičenkah, rabe finančnih instrumentov, obveznosti in plačil.

Člen 14

Odhodki na področju podnebnih ukrepov in biotske raznovrstnosti

Skupna poraba sredstev v zvezi s podnebnimi ukrepi in biotsko raznovrstnostjo se vsako leto oceni na podlagi sprejetih okvirnih programskih dokumentov. Za sredstva, dodeljena v okviru instrumentov, se uporablja sistem letnega sledenja, ki temelji na metodologiji OECD („kazalniki iz Ria“), vendar ne preprečuje uporabe natančnejših metodologij, če so na voljo, in je del obstoječe metodologije za upravljanje učinkovitosti izvajanja programov Unije, da se količinsko opredelijo odhodki, povezani s podnebnimi ukrepi in biotsko raznovrstnostjo na ravni akcijskih programov ter posameznih in posebnih ukrepov iz člena 2(1), tako dodeljena sredstva pa so tudi evidentirana v ocenjevanjih in letnem poročilu.

Člen 15

Sodelovanje zainteresiranih strani iz držav upravičenk

Če je ustrezno in mogoče, Komisija zagotovi, da se med izvajanjem opravijo ustrezna posvetovanja z zadevnimi zainteresiranimi stranmi iz držav upravičenk, tudi organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi, oziroma da so taka posvetovanja bila opravljena ter da so tem zainteresiranim stranem pravočasno na voljo ustrezne informacije, ki jim omogočajo, da imajo v procesu pomembno vlogo.

NASLOV V

KONČNE DOLOČBE

Člen 16

Postopek v odboru

1. Komisiji pomagajo odbori, ustanovljeni na podlagi instrumentov. Ti odbori so odbori v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključí brez izida, če se v roku za predložitev mnenja za to odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar je treba mnenje odbora pridobiti s pisnim postopkom, se postopek zaključi brez izida, če v roku za predložitev mnenja tako odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

Sprejeti sklep ostane veljaven za čas trajanja sprejetega ali spremenjenega dokumenta, akcijskega programa ali ukrepa.

5. Opazovalec iz EIB sodeluje pri delu odborov, kadar ti obravnavajo vprašanja, povezana z EIB.

Člen 17

Vmesni pregled in ocenjevanje instrumentov

1. Komisija najpozneje 31. decembra 2017 predloži poročilo o vmesnem pregledu o izvajanju vsakega instrumenta in te uredbe. V poročilu se obravnava obdobje od 1. januarja 2014 do 30. junija 2017, glavna pozornost pa se nameni izpolnjevanju ciljev vsakega instrumenta, kar se ugotavlja na podlagi kazalnikov, s katerimi se merijo doseženi rezultati in učinkovitost instrumentov.

Da bi izpolnili cilje vsakega instrumenta, se v tem poročilu poleg tega obravnavajo tudi dodana vrednost vsakega instrumenta, možnosti za poenostavitev, notranja in zunanja usklajenost, vključno z dopolnjevanjem in sinergijami med instrumenti, nadaljnja ustreznost vseh ciljev ter prispevek ukrepov k doslednemu zunanjemu delovanju Unije ter, če je ustrezno, prednostnim nalogam Unije za doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti. V poročilu se upoštevajo vse ugotovitve in zaključki v zvezi z dolgoročnim učinkom instrumentov. Vsebuje tudi podatke o doseženem učinku finančnega vzvoda sredstev vsakega finančnega instrumenta.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 11. marca 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

D. KOURKOULAS

Posebni namen tega poročila je izboljšanje izvajanja pomoči Unije. Poročilo vsebuje informacije za odločanje o podalšanju, spremembi ali prekinitvi vrst ukrepov, ki se izvajajo na podlagi instrumentov.

Poročilo vključuje tudi konsolidirane podatke iz ustreznih letnih poročil o vsem financiranju, ki ga ureja ta uredba, vključno z zunanjimi namenskimi prejemki in prispevki v skrbniške sklade, ter prikazuje razčlenitev porabe sredstev po državah upravičenkah, rabe finančnih instrumentov, obveznosti in plačil.

Komisija v okviru vmesnega pregleda za naslednje finančno obdobje pripravi končno ocenjevalno poročilo za obdobje od 2014 do 2020.

2. Poročilo o vmesnem pregledu iz prvega pododstavka odstavka 1 se predloži Evropskemu parlamentu in Svetu, po potrebi skupaj z zakonodajnimi predlogi, ki spreminjajo instrumente in to uredbo, če je potrebno.

3. Kot podlaga za oceno stopnje uresničevanja ciljev se uporabijo vrednosti kazalnikov z dne 1. januarja 2014.

4. Komisija od partnerskih držav zahteva, da zagotovijo vse podatke in informacije, ki so potrebni v skladu z mednarodnimi zavezami glede učinkovitosti pomoči, da se omogoči spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.

5. Dolgoročnejši rezultati in vplivi ter trajnost učinkov instrumentov se ocenijo v skladu s takrat veljavnimi pravili in postopki spremljanja, ocenjevanja in poročanja.

Člen 18

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Izjava Evropske komisije o uporabi izvedbenih aktov in njihovih določb za izvajanje določenih pravil iz Uredbe št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega sosedskega instrumenta ter iz Uredbe (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II)

Evropska komisija meni, da je namen pravil za izvajanje programov čezmejnega sodelovanja, kot so določena v Uredbi (EU) št. 236/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o določitvi skupnih pravil in postopkov za izvajanje instrumentov Unije za zunanje ukrepanje, ter drugih natančnejših in podrobnejših izvedbenih pravil iz Uredbe (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega sosedskega instrumenta in iz Uredbe (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) dopolniti osnovni akt in bi zato morala imeti obliko delegiranih aktov, sprejetih na podlagi člena 290 PDEU. Evropska komisija ne bo nasprotovala sprejetju besedila, o katerem sta se dogovorila sozakonodajalca. Evropska komisija kljub temu opozarja, da je vprašanje razmejitve med členoma 290 in 291 PDEU trenutno v obravnavi Sodišča Evropske unije v zadevi o „biocidih“.

Izjava Evropske komisije o „vrnjenih sredstvih“

V skladu z obveznostmi iz člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 bo Evropska komisija v predlog proračuna vključila proračunsko vrstico za notranje namenske prejemke in po možnosti navedla znesek takih prejemkov.

Proračunski organ bo o znesku zbranih sredstev obveščen vsako leto v procesu načrtovanja proračuna. Notranji namenski prejemki bodo vključeni v predlog proračuna samo, če bo njihov znesek določen.

Izjava Evropskega parlamenta o ukinitvi pomoči, dodeljene v okviru finančnih instrumentov

Evropski parlament opozarja, da Uredba (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja za obdobje 2014–2020, Uredba (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva, Uredba (EU) št. 234/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami ter Uredba (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) ne vsebujejo izrecne navedbe, da je pomoč mogoče ukiniti v primerih, kadar država upravičenka ne spoštuje osnovnih načel, razglašanih v posameznem instrumentu, ter zlasti načel demokracije, pravne države in spoštovanja človekovih pravic.

Evropski parlament meni, da bi vsaka ukinitvev pomoči v okviru teh instrumentov spremenila celotno shemo finančne pomoči, dogovorjene v okviru rednega zakonodajnega postopka. Evropski parlament je kot zakonodajalec in ena od dveh vej proračunskega organa zato pristojen, da v celoti izvaja svoje posebne pravice v zvezi s tem, če bi bilo treba sprejeti tako odločitev.
